

VALTION LIIKUNTANEUVOSTO
Statens idrottsråd

Valtion liikuntaneuvoston työsuunnitelma 2015–2019

Valtion liikuntaneuvosto on valtioneuvoston eduskunnan toimikaudeksi asettama asiantuntijaelin. Neuvoston tehtävänä on käsitellä liikunnan kannalta laajakantoisia ja periaatteellisesti tärkeitä asioita. Neuvosto seuraa valtionhallinnon kaikkien toimialojen linjauksia, toimenpiteitä ja resursointia, joilla on vaikutusta liikunnan ja urheilun edistämiseen. Tavoitteena on toimenpiteiden tuloksellisuuden, vaikutusten ja vaikuttavuuden kattava arviointi. Liikunnan ja urheilun kokonaiskuvaa kirkastamalla vahvistetaan liikunnan ja urheilun painoarvoa yhteiskunnassa ja ihmisten elämässä. Neuvosto edesauttaa liikunnan ja urheilun tietoperustan vahvistamista ja hyödyntämistä ja on aktiivisessa vuorovaikutuksessa yhteiskunnan toimijoihin. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo huomioidaan liikuntaneuvoston toiminnassa lähtökohtina.

Liikuntalain (2015) mukaisesti neuvoston tehtävänä on:

- Eryteisesti arvioida valtionhallinnon toimenpiteiden vaikutuksia liikunnan alueella
- Käsitellä liikunnan kannalta laajakantoisia ja periaatteellisesti tärkeitä asioita
- Tehdä aloitteita ja esityksiä liikunnan kehittämiseksi sekä
- Antaa lausuntoja toimialansa liikuntamäärärahojen käytöstä.

Neuvostolla on jaostoja asioiden valmistelua varten. Toimintaa ohjataan ja seurataan toimikausittain laadittavalla toimintasuunnitelmalla, joka sisältää konkreettiset toimenpiteet asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

TOIMIKAUDEN 2015–2019 STRATEGISET TAVOITTEET OVAT:

Ydintavoite 1:	Liikunnan ja urheilun painoarvo yhteiskunnallisessa päätöksenteossa on vahvistuva.
Ydintavoite 2:	Päätöksentekoa vahvistetaan relevantilla ja luotettavalla tiedolla ja arviointitoiminnalla.
Ydintavoite 3:	Valtion liikuntamäärärahat kohdennetaan vaikuttavalla ja läpinäkyvällä tavalla sekä käytetään selkein periaattein.
Ydintavoite 4:	Liikunta- ja urheilukulttuuri on yhdenvertainen ja tasa-arvoinen.

Ydintavoite 1. Liikunnan ja urheilun painoarvo yhteiskunnallisessa päätöksenteossa on vahvistuva.

TOIMENPIDE 1: Laaditaan tuloskortti kaikkien ministeriöiden tavoitteista, toimenpiteistä, resursoinnista ja tietotuotannon tilasta liikunnan ja urheilun edistämisessä. Tuloskorttien myötä syntyy pysyvä seuranta- ja vuorovaikutuskäytäntö poikkihallinnollisen yhteistyön edistämiseen.

Toteuma: Ministeriöiden tuloskorttien pohjat on tehty hallituskaudella 2011–2015. Kortteja on syvennetty tiedon ja kuulemisten muodossa toimikaudella 2015–2019. Tuloskortti liikenne- ja viestintäministeriön toiminnasta julkistettiin 30.10.2017.

TOIMENPIDE 2: Kutsutaan kaikki ministerit kuultavaksi.

Toteuma:

19.1.2016 Opetus- ja kulttuuriministeri **Sanni Grahn-Laasonen**
9.3.2016 Perhe- ja peruspalveluministeri **Juha Rehula**
28.9.2016 Sosiaali- ja terveysministeri **Pirkko Mattila**
19.10.2016 Liikenne- ja viestintäministeri **Anne Berner**
23.11.2016 Ympäristö- ja maatalousministeri **Kimmo Tiilikainen**
24.5.2017 Kunta- ja uudistusministeri **Anu Vehviläinen**
6.9.2017 Eurooppa-, kulttuuri- ja urheiluministeri **Sampo Terho**
29.11.2017 Elinkeinoministeri **Mika Lintilä**

TOIMENPIDE 3: Vaikutetaan ennakoivasti eri toimialojen säädösvalmisteluun, linjauksiin ja toimenpiteisiin.

Toteuma:

30.11.2015 [Lausunto nuorisolain uudistamisesta](#)
19.2.2016 [Terveystieteiden edistämisen kannustimet ja työnjaot kuntoon sote-uudistuksessa](#)
11.4.2016 [Lausunto ehdotuksesta hallituksen esitykseksi arpajaislain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta](#)
9.6.2016 [Lausunto Yhteistyöllä hyvinvointia ja terveyttä 2025 - linjauksiin](#)
5.9.2016 [Lausunto varhaiskasvatussuunnitelman perusteista](#)
11.11.2016 [Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle maakuntauudistukseksi ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseksi sekä niihin liittyviksi laeiksi.](#)
19.12.2016 [Lausunto Hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi ammatillisesta koulutuksesta](#)

6.3.2017 [Liikunnalla ja urheilulla terveyttä, hyvinvointia ja elinvoimaisuutta kuntaan](#)
25.5.2017 [Lausunto huippu-urheilun ulkoisesta arvioinnista](#)
28.6.2017 [Lausunto vammaispalvelulaista](#)
7.7.2017 [Lausunto luonnoksesta valtakunnalliseksi nuorisotyön ja -politiikan ohjelmaksi \(VANUPO\) 2017–2019](#)
22.9.2017 [Lausunto WHO:n luonnoksesta Global actionplan on physical activity](#)
31.1.2018 [Lausunto kävelyn ja pyöräilyn edistämisohjelmasta](#)
31.1.2018 [Lausunto: YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissopimus - luonnos kansalliseksi toimintaohjelmaksi](#)

TOIMENPIDE 4: Julkaistaan liikunnan tulevaisuusstrategia.

Toteuma: Ennakointijaosto on koostanut nykytilan kuvausta, kuullut asiantuntijoita ja hahmottanut strategisesti merkittäviä kokonaisuuksia liikunnan ja urheilun näkökulmista. Yhteistoiminta valtion nuorisoneuvoston kanssa käynnistetty. Osallistutaan OKM:n tutkimus-, ennakointi- ja arviointityöryhmän työhön (työryhmän toinen sihteeri Minna Paajanen).

TOIMENPIDE 5: Järjestetään Kansallinen liikuntafoorumi yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön, valtioneuvoston kanslian, Yleisradio Oy:n, Suomen Olympiakomitean, Suomen Paralympiakomitean ja Veikkauksen kanssa.

Toteuma:

28.–29.9.2015 Kansallinen liikuntafoorumi, Tampere (220 osallistujaa)
3.–4.10.2016 Kansallinen liikuntafoorumi, Turku (220 osallistujaa)
30.–31.10.2017 Kansallinen liikuntafoorumi, Lahti (330 osallistujaa)
29.–30.10.2018 Kansallinen liikuntafoorumi (Paikkakunta valitaan haun perusteella)
28.–29.10.2019 Kansallinen liikuntafoorumi (Paikkakunta valitaan haun perusteella)

TOIMENPIDE 6: Toimitaan liikunnan ja urheilun verkostoissa ja osallistutaan liikunta- ja urheilutapahtumiin.

Toteuma:

Kattava seuranta tapahtumiin ja tilaisuuksiin osallistumisesta julkaistaan toimintakertomuksen yhteydessä.

- 2015→ **Terveyttä ja hyvinvointia edistävän liikunnan ohjausryhmä**
(liikuntaneuvoston edustajat: Suvi Helanen, Elina Sillanpää, Minna Paajanen)
- 2015–2016 **Yhdenvertaiset mahdollisuudet harrastaa -työryhmä** (liikuntaneuvoston edustajat: Tapio Korjus, Minna Paajanen)
- 2016 **Valtakunnallinen vammaisneuvosto** (Toni Piispanen)
- 2016–2017 **Kuntoutuslainsäädännön uudistamiskomitea** (Toni Piispanen)

- 2016–2017 **Jokaiselle lapselle ja nuorelle mahdollisuus mieleiseen harrastukseen -työryhmä** (liikuntaneuvoston edustaja: Kari Uotila)
- 2016–2017 **Liikunnan rahoitus- ja ohjauspolitiikkaa uudistava työryhmä** (Tapio Korjus, Ville Skinnari, Ritva Elomaa, Minna Paajanen)
- 2017–2019 **Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta** (Toni Piispanen)
- 19.2.2016 Yhteiskokous **sivistysvaliokunnan** kanssa
- 17.5.2016 Yhteiskokous **Nuorisosaianneuvottelukunnan** kanssa
- 14.12.2017 Yhteiskokous **Nuorisosaianneuvottelukunnan** kanssa

Ydintavoite 2. Päätöksentekoa vahvistetaan relevantilla ja luotettavalla tiedolla ja arviointitoiminnalla.

TOIMENPIDE 7: Tuotetaan toimikauden aikana valtionhallinnon toimenpiteiden vaikutusten arviointiraportti. Arviointi sisältää esitykset liikunnan ja huippu-urheilun kehittämistä ja kehittämistarpeesta osana valtionhallinnon toimintaa. Arviointi valmistuu keväällä 2019.

TOIMENPIDE 8: Hankitaan ja toteutetaan erillisiä arviointeja keskeisiltä liikunnan ja urheilun osa-alueilta.

Toteuma:

- Valtion nuorisoneuvosto, valtion liikuntaneuvosto ja Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA) käynnistivät yhteistyössä valtionhallinnon toimenpiteiden ja ohjauskeinojen **arviointihankkeen koskien lasten ja nuorten yhdenvertaista mahdollisuutta harrastaa**. Arvioinnin toteutti Owl Group. [Arviointi julkistettiin 26.1.2018](#).
- Käynnistetty **soveltavan liikunnan arviointi -hanke** (06/2017), jossa tuotetaan kokonaiskuva valtionhallinnon toimialojen (mm. liikunta-, sosiaali- ja terveys-, ympäristö- ja koulutuspolitiikka) tavoitteista ja toimenpiteistä ja toiminnan tuloksellisuudesta liikkumis- ja toimintaesteisten arkiliikunnan, liikunnan ja huippu-urheilun edistämiseksi. Hanke päättyy 1.4.2018. Toteuttajana on Liikuntatieteellinen Seura.
- Huippu-urheilun arviointi** julkaistiin tammikuussa 2017. Arvioinnin toteutti Arvoliton toimitusjohtaja Kimmo Lipponen. VLN järjestää yhteistyössä KIHU:n ja OKM:n kanssa huippu-urheilun seuranta- ja arviointipäivän keväällä 2018.

- Liikuntalääketieteen keskusten toiminnan tuloksellisuuden arviointi julkaistiin marraskuussa 2016. Arvioinnin toteutti emeritusprofessori Matti Uusitupa.
- Gymnaestrada 2015 Helsinki -tapahtuman** vaikutukset arvioitiin Sponsor Insight Finlandin ja Haaga-Helia ammattikorkeakoulun Sport Business Schoolin toimesta.

TOIMENPIDE 9: Kehitetään liikuntaa ja urheilua kuvaavia kansallisia indikaattoreita, tiedonkeruita ja tiedolla johtamisen menetelmiä.

Toteuma:

- VLN:n sihteeristö osallistuu **liikuntaa ja urheilua käsittelevän, kansallisen tietoperustan** kehittämiseen päätöksenteon suunnassa (mm. Move!-mittaukset, LIITU-tutkimus, TEAviisari, Kouluterveyskysely, Kunnonkartta jne.). Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvonäkökuuma huomioidaan osana kehittämistä.
- VLN vastaa **Move!-mittausten** kansallisesta tiedonkeruusta ja mittaustulosten koulu-, kunta-, alue- ja valtakunnan tason hyödyntämisestä. (<http://www.edu.fi/move>).
 - 2016: 38 785 (5.-luokkalaisten) ja 5 473 (8.-luokkalaisten)
 - 2017: 48 715 (5.-luokkalaisten) ja 9 321 (8.-luokkalaisten)
- Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus** käsittelee 7-29-vuotiaiden vapaa-aikaa. Tutkimusta toteuttavat yhteistyössä valtion nuorisoneuvosto, Nuorisotutkimusverkosto sekä valtion liikuntaneuvosto. Liikuntakysymyksiä sisältävä vapaa-aikatutkimus on julkaistu vuosina 2013 ja 2016. Seuraava aineistonkeruu on parhaillaan käynnissä.
- VLN osallistuu **Liikkuva koulu -ohjelman tutkimusta käsittelevän työjaoston toimintaan** (työjaoston pj Minna Paajanen), **Ilo kasvaa liikkuen arviointi- ja seurantaryhmään**

(ryhmän pj Minna Paajanen) ja soveltavan liikunnan tutkimus- ja koulutustyöryhmään (työryhmän pj Toni Piispanen).

- Osallistutaan OKM:n tutkimus-, ennakointi- ja arviointityöryhmän työhön (työryhmän toinen sihteeri Minna Paajanen).
- Osallistutaan valtionavustusten digitalisointi -hankkeeseen.

TOIMENPIDE 10: Laaditaan Tiedolla johtamisen Suunta -asiakirja yhteistyössä OKM:n kanssa.

Toteuma:

- Tutkijaseminaarin järjestäminen Tampereella (05/2017)
- Kysely tutkimusrahoittajille (06/2017)
- Osallistuminen Liikuntatieteen päiville (08-09/2017)
- Tutkimus- ja arviointijaosto käynnistää 29.1.2018 kokouksessaan asiakirjan valmistelun.

TOIMENPIDE 11: Lausutaan vuosittain liikuntatieteelliseen tutkimukseen ja tiedonvälitykseen sekä liikuntatieteelliseen toimintaan myönnettävistä avustuksista (lausunnot listattu kohdassa toimenpiteen 14 kohdalla).

TOIMENPIDE 12: Julkaistaan keskeiset arvioinnit ja raportit VLN:n julkaisusarjassa.

Toteuma:

25.11.2015	<u>World Gymnaestrada -tapahtumatutkimus</u>
3.10.2016	<u>Ei vain urheilua. Liikunnan ja urheilun merkitys yhteiskunnan uusiutumisen kannalta.</u>
10.11.2016	<u>Liikuntalääketieteen keskusten arviointi</u>
15.12.2016	<u>Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen Suomessa</u>
12.1.2017	<u>Huippu-urheilun ulkoinen arviointi</u>
26.1.2018	<u>Selvitys valtionhallinnon toimenpiteistä lasten ja nuorten harrastustoiminnan edistämiseksi</u>

Ydintavoite 3. Valtion liikuntamäärärahat kohdennetaan vaikuttavalla ja läpinäkyvällä tavalla sekä käytetään selkein periaattein.

TOIMENPIDE 13: Annetaan asetuksen (550/2015) mukaiset lausunnot valtion talousarviosta ja julkisen talouden suunnitelmasta.

Toteuma:

13.11.2015	<u>Lausunto valtion talousarviosta 2016</u>
17.5.2016	<u>Lausunto julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2017–2020</u>
19.10.2016	<u>Lausunto valtion talousarviosta 2017</u>
24.5.2017	<u>Lausunto julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2018–2021</u>
25.10.2017	<u>Lausunto valtion talousarviosta 2018</u>

TOIMENPIDE 14: Annetaan asetuksen (550/2015) mukaiset lausunnot liikuntapaikkarakentamisen, liikuntatieteen sekä liikuntaa edistävien järjestöjen valtionavustuksista.

Toteuma:

- **21.10.2015** Lausunto liikunnan koulutuskeskusten liikuntapaikkojen ja niihin liittyvien vapaa-aikatilojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmasta 2016–2019
- **25.11.2015** Lausunto liikuntapaikkarakentamisen valtakunnallisesta rahoitussuunnitelmasta vuosille 2016–2019
- **Helmikuu 2016** Tutkimus- ja arviointijaoston sisällöllinen näkemys liikuntatieteellisten ja tiedonvälitysyhteisöjen hakemuksista vuodelle 2017

- **19.2.2016** Valtion liikuntaneuvoston lausunto tutkimus- ja tiedonvälitysyhteisöjen avustuksista
- **19.2.2016** Lausunto liikuntaa edistävien järjestöjen valtionapukelpoisuudesta
- **9.3.2016** Lausunto liikuntaa edistävien järjestöjen toiminta-avustuksista vuodelle 2016
- **9.3.2016** Lausunto liikunnan koulutuskeskusten liikuntapaikkojen ja vapaa-perustamishankkeiden valtionavustuksista vuodelle 2016
- **16.3.2016** Tutkimus- ja arviointijaoston sisällöllinen näkemys uusista liikuntatieteellisistä tutkimusprojekteista vuodelle 2016
- **6.4.2016** Valtion liikuntaneuvoston lausunto liikuntatieteellisiin uusiin tutkimusprojekteihin myönnettävistä avustuksista vuodelle 2016
- **6.4.2016** Lausunto liikuntapaikkojen perustamishankkeisiin myönnettävistä valtionavustuksista 2016
- **30.5.2016** Tutkimus- ja arviointijaoston näkemys liikuntatieteellisten ja tiedonvälitysyhteisöjen tavoiteohjausmenettelyn kehittämiseksi
- **19.10.2016** [Lausunto liikuntaa edistävien järjestöjen avustuspolitiikan kehittämiseksi](#)
- **19.10.2016** Lausunto liikunnan koulutuskeskusten liikuntapaikkojen ja niihin liittyvien vapaa-aikatilojen perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmasta 2017–2020
- **23.11.2016** Lausunto liikuntapaikkarakentamisen valtakunnallisesta rahoitussuunnitelmasta vuosille 2017–2020
- **20.12.2016** Tutkimus- ja arviointijaoston sisällöllinen näkemys liikuntatieteellisten ja tiedonvälitysyhteisöjen hakemuksista vuodelle 2017
- **11.1.2017** Lausunto liikuntaa edistävien järjestöjen valtionapukelpoisuudesta
- **11.1.2017** VLN:n lausunto liikuntatieteellisten ja tiedonvälitysyhteisöjen hakemuksista vuodelle 2017

- **1.2.2017** Tutkimus- ja arviointijaoston sisällöllinen näkemys uusista liikuntatieteellisistä tutkimusprojekteista vuodelle 2017
- **21.2.2017** Lausunto liikuntaa edistävien järjestöjen toiminta-avustuksista vuodelle 2017
- **2.3.2017** Valtion liikuntaneuvoston lausunto liikuntatieteellisiin uusiin tutkimusprojekteihin myönnettävistä avustuksista vuodelle 2017
- **19.4.2017** Lausunto liikuntapaikkojen perustamishankkeisiin myönnettävistä valtionavustuksista 2017
- **19.4.2017** Lausunto liikunnan koulutuskeskusten liikuntapaikkojen ja vapaa-perustamishankkeiden valtionavustuksista vuodelle 2017
- **25.10.2017** Lausunto liikunnan koulutuskeskusten liikuntapaikkojen ja vapaa-perustamishankkeiden rahoitussuunnitelmasta vuosille 2018–2021.
- **29.11.2017** Lausunto liikuntapaikkarakentamisen valtakunnallisesta rahoitussuunnitelmasta vuosille 2018–2021
- **11.1.2018** Tutkimus- ja arviointijaoston sisällöllinen näkemys liikuntatieteellisten ja tiedonvälitysyhteisöjen hakemuksista vuodelle 2017
- **31.1.2018** Lausunto liikuntatieteelliseen tutkimukseen ja tiedonvälitykseen sekä liikuntatieteelliseen toimintaan myönnettävistä avustuksista
- **31.1.2018** Lausunto liikuntaa edistävien järjestöjen valtionapukelpoisuudesta ja järjestöjen toiminta-avustuksista vuodelle 2018

TOIMENPIDE 15: Annetaan kehittämissesityksiä liikunnan ja huippu-urheilun valtionohjausmuotojen kehittämiseksi keskeisten arviointien, lausuntojen ja aloitteiden yhteydessä.

Toteuma:

Kootaan keskeisten tutkimusten, arviointien ja lausuntojen kehittämissesitykset jatkuvasti seurattavaksi kokonaisuudeksi maaliskuun kokoukseen (21.3.2018) mennessä.

Ydintavoite 4. Liikunta- ja urheilukulttuuri on yhdenvertainen ja tasa-arvoinen.

TOIMENPIDE 16: Julkisessa päätöksenteossa on otettava huomioon yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolakien velvoitteet. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

huomioidaan neuvoston toiminnassa (arviointi, lausuminen, aloitteet, tietoperustan kehittäminen ja vaikuttaminen) lähtökohtina.

Valtionhallinnon toimenpiteiden vaikutusten arviointi: Toteutettu taustaselvitys ”Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyö valtion liikuntapolitiikassa” (VLN 2016:1). Käynnistetty arviointi soveltavasta liikunnasta (ks. toimenpide 8).

Lausuminen määrärahoista: Sisällytetty yhdenvertaisuus- ja tasa-arvonäkökulma asian vaatimalla tavalla VLN:n lausuntoihin (ks. toimenpide 3 ja toimenpide 14).

Aloitteet: Tehty kehittämissesityksiä valtionavustus- ja ohjauspolitiikkaan yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon osalta mm. liikuntajärjestöjen yhdenvertaisuussuunnitelmien osalta.

Tietoperustan kehittäminen: Käynnistetty LTS:n kanssa pysyvä soveltavan liikunnan koulutus- ja tutkimustyöryhmä. Sisällytetty yhdenvertaisuutta käsitteleviä kysymyksiä toimintakykyä ja liikuntakäyttämistä mittaaviin seurantatutkimuksiin (WHO-koululais- ja LIITU-tutkimukset, MOVE! -mittaukset).

Vaikuttaminen ja vuorovaikutus:

- **2015–2016 Yhdenvertaiset mahdollisuudet harrastaa -työryhmä** (Tapio Korjus, Minna Paajanen)
- **2016 Valtakunnallinen vammaisneuvosto** (Toni Piispanen)
- **2016–2017 Kuntoutuslainsäädännön uudistamiskomitea** (Toni Piispanen)
- **2016–2017 Jokaiselle lapselle ja nuorelle mahdollisuus mieleiseen harrastukseen -työryhmä** (Kari Uotila)
- **2017–2019 Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta** (Toni Piispanen)